

boga« (str. 42). To bi bilo njegovo tumačenje grčke riječi ihtys, koja sadrži početna slova grčkih riječi: Isus Krist Božji Sin Spasitelj. Na drugom mjestu piscu je dostatna samo sličnost dvaju slogova imena maloazijskog božanstva Sabazija i nadimka Jahveovog Sabaot da nastanu »neobično isprepleteni oblici hebreizma i orijentalnih kultova« (str. 167). U tom duhu iskorišteni su i kumranski nalazi. No pisac osjeća teškoće svoga izlaganja. Ako je »mit o spasenju« samo klasni pojam robovlasničkog društvenog uređenja, onda je čudno da on ustraje i u drugim društvenim uređenjima (str. 171). Zbog određenog piščevog stajališta ne može se dobiti niti vjerna slika drugih svjetskih religija, o kojima se raspravlja. Ne želimo ulaziti u raspravu s pojedinostima na brojnim stranicama ove knjige. No pisac sam osjeća jednostranost svoga prikazivanja, kad u uvodu obračunava s prvobitnim monoteizmom kako ga je kod najstarijih primitivnih naroda dokazao o. W. Schmidt i radovi bečke kulturno-historijske škole. Za njega je 12 debelih svezaka Schmidtova djela »Der Ursprung der Gottesidee« samo »romansirana historija religioznog razvoja čovječanstva« (str. 18)! Piscu je izbjeglo da se i često citirani Pettazzoni nije mogao oduprijeti činjenicama toga Schmidtova djela te priznaje opstojnost prvobitnog monoteizma. Religija je samostalna kulturna pojava neovisna od svake vrste gospodarstva, a Katolička Crkva je najbolji spomenik Kristovu historijskom opstanku. O sobni razlozi mogu spriječiti da se ne prizna prava istina, kako je vidljivo u ovoj knjizi.

S. Doppelhammer

N. M. WILDIERS: **Teilhard de Chardin** — drugi Bošković. S francuskog preveo Dr. Rudolf Römer, Đakovo, Strossmajerov trg br. 5. Kod nas se ponekad piše o de Chardinu, pa će i ovaj prijevod biti od koristi. U BS objelodanjen je dublji pogled u problematiku o Teilhardu god. 1963, br. 2, str. 96. pod naslovom »Slučaj Teilhard de Chardin, napisan od M. Škvorc.

J. D.

P. PLATON PLASAJEC OFM: **Svećtački vijenac**, II dio, Slavonski Brod 1966. U knjizi se nalaze propovijedi za svećtačke blagdane. Pisac upozorava kako se kod nekih pastira duša širi sistematsko omalovažavanje štovanja svetaca, u duhu ikonoklazma ili praktičnog protestantizma. Uputno je imati pri ruci propovijedi o svecima koji se kod nas obično sjećanje slave. Kult se svetaca preporuča, on je koristan, pa su potrebne i propovijedi. Djelo se naručuje kod pisca: Karlovac, Trg M. Tita 7, cijena 8,50 n. d.

N. D.

P. PLATON PLASAJEC OFM: **Ne-djeljna riječ**. I dio, Slavonski Brod 1966. To su propovijedi za sve nedjelje, od prve adventske do šeste po Uskrsu. Pisac ih prikazuje kao »priprost kruh, ne za visoko slušateljstvo, nego za Božji puk. Nekada je to bijeli kruh, a nekada najpriprostiji crni kruh za Božju sirotinju«. Djelo se naručuje na istu adresu i uz istu cijenu kao gore.

N. D.

QUAESTIUNCULAE MORALES*

1) *Smijemo li izricati sudove o Kristu koliko je nosilac ljudske naravi prescindirajući od božanske naravi u istoj božanskoj hipostazi? Ako smijemo, možemo li u Kristu s gledišta ljudske naravi naći vrhovni razlog za tumačenje moralnog reda* DP str. 178—179.

Na to sam odgovorio u BS 1964, str. 56—7, 65—66 i u DP str. 174—175. Pitanje spada na kristologiju, ovdje se primjenjuje na način izražavanja, a presudno je za odgovor na postavljeno pitanje.

Utjelovljena Riječ subsistira u dvostrukoj naravi, ujedinjenima inconfuse, inconvertibiliter, sine permixtione, pa tako moramo i govo-

*) Uz napis glasila Dobri Pastir (Sarajevo 1966) str. 177—195. Osvrćem se samo na pitanja koja mogu ući u objektivnu moralnu problematiku.